

POŽIADAVKY PRE UCHÁDZAČOV NA PRIJÍMACIE SKÚŠKY NA GYMNÁZIUM A. EINSTEINA V BRATISLAVE Z PREDMETU SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

BILINGVÁLNE ŠTÚDIUM ŠKOLSKÝ ROK 2020/2021

Test z predmetu slovenský jazyk a literatúra je určený pre žiakov 8. a 9. ročníka základných škôl a pre žiakov, ktorí sa do bilingválnej sekcie na Gymnázium A. Einsteina rozhodnú prestúpiť.

Test plne rešpektuje obsah vzdelávania a výkonový štandard deklarovaný v **inovovanom Štátnom vzdelávacom programe (iŠVP) pre 2. stupeň základnej školy**.

<http://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-2.stupen-zs/jazyk-komunikacia/>

Test z predmetu slovenský jazyk a literatúra sa skladá z **jazykovej a literárnej zložky**, ktoré sú navzájom prepojené. Každá ukážka zahŕňa úlohy na **čítanie textu s porozumením, orientáciu v texte, prepojenie faktov, pojmov a definícií** s významom textu.

Súčasťou testu je **pravopisné cvičenie** formou **doplňovačky**, v ktorom sa testuje nielen aplikácia gramatických javov, ale aj význam samotného textu doplňovačky.

Test pre bilingválne štúdium obsahuje **samostatnú tvorivú úlohu**, v ktorej sa overujú predpoklady každého žiaka na zvládnutie bilingválneho štúdia.

Ukážka testu zo slovenského jazyka a literatúry pre bilingválne štúdium

PRVÁ ČASŤ TESTU

Doplňte do viet pravopisne správne hlásky, interpunkčné znamienka, rozlišujte veľké a malé písmená.

Kr__štofov otec ktor__ je umeleck__ fotograf vedie v našej škole fotografick__ kr__žok. Navštevujú ho siedm__ žiaci našej školy, ktor__ sa už teraz na svet d__vajú otvoren__mi očami. Ja __ Jakubom fotografujeme to, čo nás nieč__m zaujm__. Či je to __ojnický __ámok miska s pom__jami alebo las__ca na b__dle. B__ť v tmavej komore je zážitok, bol som tam u__ dvakrát a ob__dva raz__ sa mi páčili. Zam__káme dvere, aby nás nev__rušovali nepozvan__ hostia. Každ__ záber v__volaného filmu presvietime. Na fotografickom papier__ vznikne obrázok ktor__ v__dno až po ponorení do v__vojky. Po určitom čase fotografiu vložíme do usta__ovača, po ôsm__ch minútach ju v__tiahneme a v__sušíme.

V __sledok naš __ch snažení spoločne posudzujeme a najvydarenejšie záber __ vyberáme na v __stavu. Tá sa každ __ rok uskutočňuje v __eptembri na __ymnáziu __lberta __insteina v __ratislave.

DRUHÁ ČASŤ TESTU

UKÁŽKA 1

Leto v Banskej Bystrici

História Banskej Bystrice je nerozlučne spätá s ťažbou drahých kovov – striebra a medi. Vďaka nerastnému bohatstvu význam osady Bystrica v minulosti rýchlo stúpal a v roku 1255 ju uhorský kráľ Belo IV. udelením rozsiahlych privilégií povýšil na mesto. Zlatou érou v histórii Banskej Bystrice bolo obdobie 15. a 16. storočia, keď tu pôsobila úspešná Thurzovsko-Fuggerovská mediarska spoločnosť. Historické jadro Banskej Bystrice dnes zdobia mnohé architektonické skvosty tohto významného obdobia, ktoré dalo Bystrici prívlastok „medená“. Novodobá história mesta je spojená najmä so Slovenským národným povstaním v roku 1944, svedectvom čoho je Pamätník SNP s Múzeom SNP.

(Zdroj: leták ICBB, skrátené)

01. V ktorom storočí povýšil uhorský kráľ Belo IV. Banskú Bystricu na mesto?

- A.** 12. storočí.
- B.** 20. storočí.
- C.** 13. storočí.
- D.** 19. storočí.

02. Slovné spojenie zlatá éra znamená, že Banská Bystrica:

- A.** sa stala známou na celom svete.
- B.** začala vo veľkom ťažiť meď a zlato.
- C.** postavila Pamätník a Múzeum SNP.
- D.** v danom období najviac prosperovala.

03. Z koľkých slabík sa skladá slovo privilégií?

- A.** štyroch.
- B.** šiestich.
- C.** piatich.
- D.** siedmich.

04. Ktorá slovná zásoba prevažuje v ukážke 1?

- A.** nárečová.
- B.** odborná.
- C.** hovorová.
- D.** umelecká.

UKÁŽKA 2

Milan Lasica: Vybrané slová

*Dívam sa z okna našej triedy
vonku zas kvitnú agáty
a ja sa cítim ako vtedy
keď som bol chlapec strapatý*

*Spomienky vo mne tíško driemu
iste to dobre poznáte
mám presne takú istú trému
ako pri prvom diktáte*

*V hlave mi víria ypsilony
od ktorých život závisí
a na chodbe zas zvonec zvoní
celkom tak ako kedysi*

*Pustá je naša stará trieda
odzvonilo už detským hrám
nemožno vrátiť čo sa nedá
a tak dnes iba spomínam*

(Lasica, M.: Piesne a iné texty, skrátené)

05. Z ukážky 2 vyplýva, že ide o dospelého človeka, ktorý:

- A.** kedysi navštevoval danú školu.
- B.** si spomína na svoje školské časy.
- C.** v triede čaká na bývalých spolužiakov.
- D.** si spomína na svoju prvú písomku.

06. Ktoré ročné obdobie je zachytené v ukážke 2?

- A.** jar.
- B.** leto.
- C.** jeseň.
- D.** zima.

07. Rým, ktorý autor použil v ukážke 2, sa nazýva:

- A.** striedavý.
- B.** obkročný.
- C.** združený.
- D.** prerývaný.

08. Ktorý jazykový štýl použil autor v ukážke 2?

- A.** publicistický.
- B.** hovorový.
- C.** umelecký.
- D.** odborný.

UKÁŽKA 3

Narodeniny

Mišo Rafaj, najväčší bitkár v našej triede, dostal predvlni na narodeniny akvárium, vlni morča a tohto roku papagája, hoci vždy chcel psa.

„Nesmúť,“ podpichol ho Cyro, „do tridsiatky sa prepracuješ aj k psovi!“

„Potom dostaneš naraz celú svorku čuvačov bielych! Otec ťa dá za baču!“ pridala sa Fero Kapusta.

„Môžem ja za to, že sa Betuľka bojí psov?“ vyhovárať sa Mišo na svoju mladšiu sestru.

„Pravdaže môžeš! Mal by si ju zvykať! Aj kynofóbia sa dnes už dá liečiť,“ pridala sa Milka Bušovská, ktorá má otca zverolekára.

„Kynofóbia? Čo je to?“ opýtal sa Mišo prekvapene.

„Kynofóbie sú uvádzačky v kine,“ plietol ho Cyro.

„Tvoj nos. To je strach zo,“ vysvetľovala Milka.

„Veď viem, viem. Ale ako ju mám zvykať?“ pýtal sa Mišo.

„Jednoducho! Vrč na ňu, havkaj a občas ju aj uhryzni. Keď ti prvý raz podá kosť, je vyliečená.“

(Kováč, M. : Paneláci – dobrí vtáci, upravené, úryvok)

09. Kedy dostal Mišo Rafaj na narodeniny akvárium?

- A.** pred tromi rokmi.
- B.** pred rokom.
- C.** pred dvomi rokmi.
- D.** tento rok.

10. Na miesto v ukážke 3, ktoré je podčiarknuté, patrí slovo:

- A.** zvierat.
- B.** psov.
- C.** morčiat.
- D.** papagájov.

11. Vlastné podstatné meno Cyro sa skloňuje podľa vzoru:

- A.** mesto.
- B.** hrdina.
- C.** chlap.
- D.** dlaň.

12. Ktorý literárny druh je typický pre ukážku 3?

- A.** román.
- B.** dráma.
- C.** poviedka.
- D.** próza.

TRETIA ČASŤ TESTU

Príklady na testovanie tvorivých schopností žiakov potrebných na bilingválne štúdium.

PRÍKLAD č. 1

Zoštylizujte charakteristiku vašej osoby, v ktorej nás presvedčíte, že práve vy ste ten správny mladý človek, ktorého by sme mali mať na našom gymnáziu. Čo nám môžete ponúknuť? V čom ste dobrý? Do ktorej aktivity by ste sa u nás zapojili?

PRÍKLAD č. 2

Naše gymnázium oslavuje 60. výročie svojho vzniku. Napíšte oznámenie do novín o výročí gymnázia.

PRÍKLAD č. 3

Napíšte súkromný list priateľovi, v ktorom mu vysvetlíte, prečo sa chcete učiť ruštinu. Nezabudnite dodržať zásady súkromného listu.

PRÍKLAD č. 4

*Napíšte článok do školského časopisu na tému **Môže škola zmeniť vzťah mladých ľudí k čítaniu?***

PRÍKLAD č. 5

Preštylizujte epický text na dramatický.

Preštylizujte dramatický text na epický.

PRÍKLAD č. 6

Preštylizujte básnický text tak, aby ste v ňom zachovali/vytvorili združený/striedavý/obkročný... rým.

Preštylizujte básnický text tak, aby ste v ňom zmenili striedavý rým na obkročný. Význam textu nesmiete zmeniť!

(POZNÁMKA: Kombinácie rýmov môžu byť rôzne.)

ZDROJE

<http://www.statpedu.sk/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-2.stupen-zs/jazyk-komunikacia/> [cit. 21. 10. 2019]

<https://www.iuventa.sk/sk/Olympiady/Olympiady-a-sutaze/OSJL.alej> [cit. 21. 10. 2019]